

jer će mu to dati posebnu vrijednost. Ovako mnoge važne stvarčice ostanu porazbacane i nezapažene. Indeks neka izrađuje A. Grgin. Gotovo bi se čovjek začudio, zašto ovaj broj »Vjesnika« ima dva priloga, kad su se te dvije rasprave mogle staviti u sam tekst »Vjesnika«. Ti su prilogi toliko vrijedni po svom sadržaju, da su na svaki način morali ući u sam tekst »Vjesnika«. Prvi je prilog Ivana Pivčevića »Glagolsko bogoslužje i splitski sabori« 196, a drugi Josipa Smodlake »Zemlje južnih Slovena i njihovi grbovi oko god. 1330.« u »Putu oko svijeta jednoga španjolskoga fratra« (valda »franjevca«!). — Dakle u svemu: »Vjesnik« sadržava cijenjeni materijal i zanimive rasprave. Što bi još želili naglasiti i prigovoriti? Neka se u buduće nikako ne polemizira sa Franom Bulićem, jer se dobro znade, što je on učinio ne samo za »Vjesnik« nego i uopće za historiju Dalmacije. Kapa dolje sadanjim mlađim radnicima, ali bogme velika i prevelika kapa dolje našem najvećemu i najodličnijemu Frani! Zahvalnost je ne samo kršćanska divna krjepost nego pače ona je i naravni ures svakoga čovjeka!

Orientalia Christiana. U 76. svesku za mart 1932. nalazi se studija poznatoga historičara Georga Hofmanna S. I., profesora crkvene povijesti na istočnom institutu u Rimu, pod naslovom: »Griechische Patriarchen und römische Päpste (Untersuchungen u. Texte, Patriarch Jeremias II, Meletios Pegas, Neophytos II, Timotheos II, Joannikios II). Svezak 77. za april 1932. sadržava »Nadgrobni govor cara Vasilija I. o svom sinu Lavu VI. Mudrom«, sa predgovorom i prijevodom na francuski izdali A. Vogt i I. Hausherr S. I.; svezak 78 za maj i juni sadržava »Documenta, studia et Libri de Oriente«. Tu se na prvom mjestu nalazi pismo, što ga je Michael d'Herbigny kao predsjednik Papinske komisije za Rusiju upravo poljskom biskupu Sigismundu Lozinskom uoči unionističkog kongresa u Pinsku. D'Herbygny ističe, da je želja Sv. Oca, da svi pravi katolici, a osobito svećenici budu o tome uvjereni, da jednaki ugled u jedinstvu vjere imadu obredi: istočni i zapadni. Ujedno neka se katolički bogoslovi u učilištima tako odgajaju, da svate prave intencije Sv. Stolice o sjedinjenju. Kao profesori neka se postavljaju oni, koji su svršili papinski istočni institut, jer će ti moći pogoditi pravi put u odgajanju svećenstva za djelo jedinstva. — Pierre-Marie Brun iznosi grčki tekst i francuski prijevod sa uvodom »Život Sv. Dositeja«. Dositej je bio monah u Palestini u 6 vijeku. Njegov životopis na latinskom prijevodu izdali su Bolandisti u Acta Sanctorum, febr. III, 382/84, dok evo grčki tekst prvi put iznosi Brun A. — Strittmatter, benediktinac, iznosi u tom svesku »Ein griechisches Exorcismusbüchlein«, što ga je našao u centralnoj biblioteci u Zürichu. Ovaj kodeks, koji potječe iz 11 vijeka, opisao je isti pisac u »Orientalia Christiana« XX., 3. 1930., 169—178. — Hofmann iznosi neke bizantinske dokumente str. 154—165. — H. Ledit daje iza toga opširan prikaz djela: dr. Jaroslav Levicky, De exordiis praedicationis ucrainorum. Iza toga dolaze recenzije teoloških, ascetskih, liturgičnih, pravnih, historičkih, arheoloških, ruskih, ukrajinskih, hebrejskih i židovskih edicija.

Svezak 79 sadržava veliku historijsku raspravu N. De Baumgarten-a »Sveti Vladimir i obraćenje Rusa« str. 1—135. Svezak 80 za septembar iznosi studiju J. Markwarta: Die Entstehung der armenischen Bistümer, kritische Untersuchung der armenischen Ueberlieferung«. Izdanje je priredio nakon smrti Markwartove J. Messina S. I. — U 81. svesku iznosi H. Koffler S. I. raspravu »Die Lehre des Barhebräus von der Auferstehung der Leiber«. — U 82. svesku napisao je De Jerahanion S. I. »Vjesnik kršćanske arheologije III Rim—Orient, Slavenske Zemlje«. — U 84. svesku izdao je G. Hofmann »Griechische Patriarchen und römische Päpste, Untersuchungen und Texte III. Theophanes III. Patriarch von Jerusalem und Papst Urban VIII«. U 85. svesku preveo je i bilješke dodao S. Euringer tekstu »Die beiden gewöhnlichen äthiophischen Gregorius-anaphoren«, koji je izdao prema rukopisima O. Lofgren.

Dr. Jaroslav Pasternjak. Kratka Arheologija zapadno-ukrajinskih zemalja (izdanje »Bogoslovije«, Lavov 1932. str. 1—95.) Raspravu je izdalo »Bogoslovsko naučno društvo«.

Zamojski sinod. — Statistika istočne katoličke crkve.

»Dobrij Pastir« izdaje grkokatolička peremišljaska i stanislavovska biskupija, uređuju: dr Bojčuk i Onufrije Orskij. Revija je posvećena dušpastirskim i ostalim crkvenim pitanjima. Adresa: Stanislavov ul. Lipova 11, pretplata na godinu 10 zloti. U drugom svesku 1932. nalazi se na uvodnom mjestu enciklipa pape Pija XI. »Caritate Christi«, zatim urednik Ornski piše članak »Kapitalizam i marksizam u svijetlu enciklike Lava XIII. Quadragesimo anno«; I. Lub: »Značenje zamojskoga sabora u istoriji unije«. Provincijalni sinod sjedinjene crkve u Zamošču održavao se godine 1720. Predsjedao je tadanji papinski nuncij na poljskom dvoru Grimaldi, a prisustvovali su: mitropolit Lav Kiška, episkop Vladimírski i Bresta i ujedno arhimandrit manastira Suprasla, grof Vihov Vihovski, egzarh i biskup Lucka i Ostroga, F. Hrebnicki, nadbiskup Polocka, Atanzije Šepticki, lavovski biskup, Josip Levicki, episkop Helmski, Jeronim Ustricki, episkop Peremišlja, Teofil Godebski, episkop Pinska i Turova i nadbiskup L. Sokolinski, nadbiskup Smolenska. Osim biskupa prisustvovao je saboru vasilijanski protoarhimandrit Zavadski, osam arhimandrita, 129 svjetovnih svećenika: dekana, starješina samostana, kanonika, profesora i drugih. Osim toga su bila i dva svjetovnjaka kao delegati stavropigijskoga instituta u Lavovu Laskovski i Česnikovski. Sabor je održao tri svečane sjednice: 26. VIII., 1. IX. i 17. IX. Izdao je u 19 poglavlja svoje zaključke o »katoličkoj crkvi«, u kojem naglasuje primat riječima Sv. Irineja, filioque, spominjanje pape kod liturgičnih čina; o propovijedanju riječi božje i katekizmu; o sakramentima; specijalno o Euharistiji; o služenju liturgije; o sakramentu pokore; o posljednjoj pomasti; o sakramentu redjenja; o pravima i dužnostima mitropolita, episkopa, protoprezbitera i dekana i t. d. Saboru se mnogo prigovara, da je